

VALTIONEUVOSTON ASETUS KAUPALLISEN KALASTUKSEN KIINTIÖJÄRJESTELMÄSTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 13 §:N MUUTTAMISESTA

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ehdotetaan, että valtioneuvosto antaisi asetuksen, jolla muutettaisiin 13 § kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1050/2016, muut. 362/2018). Asetuksen muutos ehdotetaan tulevan voimaan 9 päivänä huhtikuuta 2022.

PERUSTELUT

1. Ehdotus

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallista täytäntöönpanoa koskeva laki (1048/2016) astui voimaan 12.12.2016. Sen nojalla annettiin valtioneuvoston asetus (1050/2016) kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmästä. *Täytäntöönpanolaissa* on valtuudet valtioneuvoston asetusten antamiseksi lain täydentämiseksi tarpeellisilla säännöksillä.

Asetuksen 13 §:n mukaan kaikki kaupalliset kalastajat saavat kalastaa rysällä 20 tonnia silakkaa vuodessa. Troolilla saa pyytää saman määrän silakkaa ja enintään 10 tonnia kilohailia vuodessa, mutta vain kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla kalastusaluksilla (rannikkoalus). Tämä koskee sekä sellaisia kaupallisia kalastajia, joilla on käyttöoikeutta ja/tai toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä että sellaisia, joilla näitä ei ole.

Järjestelyä on tarpeen muuttaa siten, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiön osalta kaupalliset kalastajat saisivat kalastaa rysällä tai alle 12 metrin pituisella troolialuksella enintään viisi tonnia vuodessa. Tämä pienennys on tarpeen tehdä, koska Suomen kyseinen silakkakiintiö vuodelle 2022 pienentyi 45 prosentilla vuodesta 2021 ja kiintiö rajoittaa jo merkittävästi kalastusta. Sama muutos tehtäisiin kilohailin osalta troolissa saatavien määrien yhdenmukaistamiseksi siten, että alle 12 metrin pituisella troolialuksella pyydettävään 10 tonnin saalismäärä pienennettäisiin viiteen tonniin. Rysällä kilohailia ei pyydetä.

Jos kaikilla kaupallisilla kalastajilla olisi myös tulevalla kesän kalastuskaudella rysällä ja alle 12 metrin troolialuksella oikeus kalastaa 20 tonnia silakkaa, nämä kumuloituvat saaliit voisivat kiristyneessä kiintiötilanteessa ylittää niille erillisellä kalastuskiintiöllä varattua 450 tonnin määrää, kuten tapahtui vuonna 2021.

Asetuksen 6 §:ssä vahvistettua Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan erillisen kalastuskiintiön 450 tonnin määrää ei ole syytä muuttaa tässä vaiheessa. Kiintiö suurennettiin vuonna 2021 100 tonnista 450 tonniin kun 20 tonnin määrästä havaittiin kertyvän liikaa rysäsaalista suhteessa voimassa olleeseen 100 tonnin erilliskiintiön määrään. Tämä

suuntaus voi vuonna 2022 edelleen voimistua silakkakiintiön pienentymisen vaikutuksesta. Vuoden 2022 saalistietojen ja vuodelle 2023 vahvistettavan TAC:n koon perusteella on tarpeen harkita, mikäli erillistä kalastuskiintiötä on perusteltua pienentää.

Asetuksen 13 §:ää on lisäksi tarpeen täydentää uudella 3 momentilla, joka kieltäisi kalastusaluksia nostamasta silakkasaalista rysäpyydyksiltä kahdella silakan kiintiöalueella samalla kalastusmatkalla. Tätä koskeva kiello on valtioneuvoston asetuksella 368/2020 jo säädetty troolikalastuksen osalta. Kiellolla parannettaisiin kiintiöalueiden rajalla Saaristomeren pohjoisosassa tapahtuvan rysäkalastuksen valvonnan edellytyksiä.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

13 § **Pienimuotoinen silakan ja kilohailin trooli- ja rysäkalastus**

Nykyisen pykälän 1 momentissa määrätään, että kaupallinen kalastaja saa kalastaa rysällä vuosittain enintään 20 tonnia silakkaa, ja ne kirjataan 6 §:n mukaisesti erillisiin kalastuskiintiöihin. Pykälän 2 momentissa määrätään, että kaupallinen kalastaja saa kalastaa troolilla kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisella kalastusaluksella vuosittain enintään 20 tonnia silakkaa ja 10 tonnia kilohailia, jotka kirjataan 6 §:n mukaisesti erillisiin kalastuskiintiöihin.

Momenteja on tarpeen muuttaa siten, että Suomenlahden ja Itämeren päältäan silakkakiintiön osalta kaupalliset kalastajat saisivat kalastaa rysällä tai alle 12 metrin pituisella troolialuksella enintään viisi tonnia silakkaa vuodessa. Vastaava muutos tehtäisiin myös kilohailin osalta, jotta sen määrä olisi pienimuotoisessa troolikalastuksessa saman suuruinen kuin rysäkalastuksessa. Pohjanlahden silakkakiintiön osalta alle 12 metrin pituisella troolialuksella saisi suuremman kiintiön johdosta edelleen kalastaa 20 tonnia vuodessa.

Momenttiin lisättäisiin myös uusi 3 momentti siitä, että Suomessa rekisteröidyt kalastusalukset saisivat yhden kalastusmatkan aikana nostaa alukselle silakkasaalista rysäpyydykseltä ainoastaan Pohjanlahden silakan kiintiöalueella tai Suomenlahden ja Itämeren päältäan silakan kiintiöalueella. Yhtenä kalastusmatkana pidettäisiin keskeytymätöntä ajanjaksoa, jonka aikana kalastusalus on poissa satamasta. Jos kalastusaluksessa ennen kalastusmatkan alkamista on silakkasaalista, se voisi uudella kalastusmatkalla nostaa alukselle silakkasaalista rysäpyydykseltä vain sillä silakan kiintiöalueella, josta kalastusaluksessa jo oleva silakkasaalis olisi pyydetty. Kiellolla parannettaisiin rysäkalastuksen valvonnan edellytyksiä, koska säännös estäisi yhdellä kalastusmatkalla silakkasaaliin kalastusalukselle ottamista, purkamista ja ilmoittamista kahdesta eri kiintiöalueesta. Muutos on tarpeen kalastuskiintiöiden saalis seurannan varmistamiseksi, erityisesti kiintiöalueiden rajan molemmin puolin tapahtuvassa kalastuksessa.

Asetuksen muutos ehdotetaan tulevan voimaan 9 päivänä huhtikuuta 2022.

3. Esityksen vaikutukset

Esitetyn muutoksen vaikutuksesta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiöön kuuluvan erillisen kalastuskiintiön 450 tonnin määrä arvioidaan riittävän kattamaan pienimuotoisessa silakan rysä- ja troolikalastuksessa ilman toimijakohtaista kiintiötä tai kiintiön päälle saatavia saalismääriä. Erillisen kalastuskiintiön riittävyys on varmistettava, jotta Suomen saaliit kokonaisuudessaan pysyvät EU:n neuvoston asetuksella 2021/1888 vahvistetussa Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiön rajoissa.

Kaupallisten kalastajien osalta muutos heikentäisi mahdollisuuksia pienimuotoiselle rysä- ja troolikalastukselle Saaristomerellä ja Suomenlahdella, jota harjoitetaan ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä tai sen lisäksi. Vuonna 2021 tällaista silakkasaalista ilmoittivat 34 kaupallista kalastajaa (31 rysällä ja 3 troolilla), joista 23:lla rysäkalastajalla ei ollut toimijakohtaista kalastuskiintiötä kyseiselle silakkakiintiölle. Näiden rysäkalastajien osalta muutos on suurin ja se pienentää silakan toimijakohtaista kalastuskiintiötä vailla olevien kalastusmahdollisuudet neljäsosaan. Kilohailin osalta muutos vaikuttaisi vain harvoin pieniin troolialuksiin, joiden kyseiset saaliit eivät vuonna 2021 yltäneet kahteen tonniin.

Määräys siitä, että kalastusalukset saisivat yhden kalastusmatkan aikana ottaa silakkasaalista rysäpyydykseltä vain yhdellä silakan kiintiöalueella vähentäisi väärinraportoinnin mahdollisuuksia ja parantaisi rysäkalastuksen valvonnan edellytyksiä kiintiöalueiden rajan läheisyydessä. Rajoituksen ei arvioida laajasti tai olennaisella tavalla lisäävän kalastusmatkojen tai kalastustyöajan määrää.

4. Lausuntopalaute

Asetusehdotuksesta saatiin lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Luonnonvarakeskukselta, Kalatalouden Keskusliitolta ja Suomen Ammattikalastajaliitolta. ELY-keskuksen ja Luonnonvarakeskuksen lausunnoissa puollettiin esitettyjä muutoksia. Suomen Ammattikalastajaliitto ehdotti, että Pohjanlahdella saisi pienimuotoisessa troolikalastuksessa nykymääräyksen mukaisesti edelleen pyytää 20 tonnia silakkaa, koska maivan troolipyynnissä Perämerellä silakan sivusaalis voi muutoin rajoittaa kyseistä pyyntimuotoa. Tätä koskeva muutos tehtiin asetusehdotukseen, koska Pohjanlahden silakkakiintiön koko mahdollistaa tämän. Liitto myös suhtautui varauksella esitykseen kieltää rysäkalastus kahdella kiintiöalueella samalla kalastusmatkalla, joskin uuden säädöksen käytännöt vaikutukset lienevät suhteellisen vähäiset. Kalatalouden Keskusliitto oli kriittinen ehdotukseen ja ehdotti vaihtoehtoisia järjestelyjä, joilla voidaan turvata pienimuotoista rysäkalastusta ja silakan käyttöä elintarvikkeena.